

ΘΟΥΡΙΟΣ (ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ) Επιμέλεια: Νίκος Αστέριος

ΘΕΜΑ: Ο σκλαβωμένος άνθρωπος υφίσταται όλες τις συνέπειες της σκλαβιάς (χάνει αδέρφια, γονείς, φίλους, περιουσία) και γι' αυτό πρέπει να επαναστατεί. Ένας όρκος θα αποτελέσει το έναυσμα για οργάνωση και επανάσταση.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ: αδικοσκοτωμοί, προτροπή για ξεσηκωμό, δημιουργία κράτους με έναν αρχηγό, νόμους, θρησκεία και υπακοή σ' αυτά τα χαρακτηριστικά.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ: [...να ζούμε στα στενά], [μονάχοι σαν λιοντάρια], [σπηλιές να κατοικούμεν], [να βλέπωμεν κλαδιά], [Να χάνωμεν αδέρφια, Πατρίδα και γονείς, τους φίλους, τα παιδιά μας και όλους τους συγγενείς], [Ανδρείοι καπετάνιοι, παπάδες, λαϊκοί, σκοτώθηκαν, κι αγάδες, με άδικον σπαθί]

Καταπίεση: Στοχάσου πως σε ψένουν καθ' ώρα στη φωτιά

Εκμετάλλευση: κι αυτός πασχίζει πάλι το αίμα σου να πιη

Αδικοχαμένοι θάνατοι: ζωήν και πλούτον χάνουν χωρίς καμιά ' φορμή

ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ: στ.1-8: Προοίμιο – Η ανυπόφορη σκλαβιά οδηγεί στην απόκτηση της ελευθερίας.

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ: στ.9-20: Οι αδικοσκοτωμένοι υπόδουλοι.

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ: στ.21-30: Προτροπή για αγώνα απελευθέρωσης.

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ: στ.31-40: Ο όρκος.

ΓΛΩΣΣΑ: Δημοτική με «Καλλιό ναι= καλύτερα είναι», «σαράντα χρόνοι» αντί «σαράντα χρόνους», «πλιο» αντί για «πιο». Λόγια χαρακτηριστικά: Χρήση της κατάληξης «η» στα ρήματα: σταθής, χαθής. Χρήση της υποτακτικής με κατάληξη «ω»: να κάμωμεν, να βάλωμεν. Χρήση του «τελικού ν»: γνώμην, ουρανόν. Χρήση της Προστακτικής, της Υποτακτικής και του β' ενικού και πληθυντικού προσώπου. Με τέτοιους γραμματικούς τύπους προτρέπει τους υπόδουλους να ξεσηκωθούν και ταυτίζεται μαζί τους

Ρητορικά ερωτήματα: Τι σ' ωφελεί κι αν ζήσης και είσαι στη σκλαβιά;

Προσφωνήσεις: Ω βασιλεύ

Αντιθέσεις: Ελεύθερη ζωή- σκλαβιά και φυλακή, αναρχία-αρχηγία

Μεταφορές: πως σε ψένουν καθ' ώρα στη φωτιά, το αίμα σου να πιη, πικρή σκλαβιά

Παρομοιώσεις: σαν λιοντάρια, ομοιάζει την σκλαβιά

Προσωποποιήσεις: οι Νόμοι, η Πατρίδα, ο Ουρανός

ΎΦΟΣ: Όπως αρμόζει σε **θούριο**, δηλαδή προτρεπτικό με προστακτική και α' πληθυντικό (να κάμωμεν, να βάλωμεν, ας πούμε), δραματικό (περιγραφή σκλαβιάς), διδακτικό με β' ενικό (τι σ' ωφελεί κι αν ζήσεις και είσαι στη σκλαβιά;).

ΜΕΤΡΟ

- Δεκατρισύλλαβοι οξύτονοι στίχοι.
- Ζευγαρωτή ομοιοκαταληξία.

ΙΔΕΕΣ:

Ο Ρήγας Βελεστινλής επιθυμεί να απελευθερωθεί η Ελλάδα και όλα τα Βαλκάνια και γι' αυτό καλεί όλους του βαλκανικούς λαούς να ξεσηκωθούν και να δημιουργήσουν ένα κράτος με έναν αρχηγό, μία θρησκεία και νόμους. Τους παρουσιάζει τις συνθήκες της σκλαβιάς, για να καταλήξει στον όρκο που πρέπει να δώσουν όλοι μαζί.

ΟΡΚΟΣ:

Επίκληση στο Θεό με δεσμεύσεις: να μη δεχθεί την άποψη των Τυράννων, να μην εκπροσωπήσει τα συμφέροντά τους, να μην τον πλανέψουν, δηλαδή τον εξαγοράσουν και υποχωρήσει ή αλλάξει γνώμη, να πιστεύει στην πατρίδα, να υποτάσσεται στους άρχοντές της. **Παράβαση όρκου:** να υποστεί τα χειρότερα, δηλαδή ο ίδιος ο ουρανός να τον κατακάψει και να εξαφανιστεί σαν καπνός.

Το εξώφυλλο της «Χάρτας» του Ρήγα Βελεστινλή